

Güvence Hesabı Yönetmeliği

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç ve kapsam

MADDE 1

(1) (Değişik: RG-05.03.2013-28578) Bu Yönetmeliğin amacı; 3/6/2007 tarihli ve 5684 sayılı Sigortacılık Kanununun 14 üncü maddesi ile oluşturulan Güvence Hesabının kuruluşuna, işleyişine, tanıtımına, idari masraflarına, fon varlıklarının nemalandırılmasına, Hesaptan yapılacak ödemelere, gerek ilgililere gerekse Türkiye Motorlu Taşıt Bürosuna yapılacak rüçümlara, Sigorta Bilgi ve Gözetim Merkezi, Sigortacılık Eğitim Merkezi ve Komisyona yapılacak katkılarıyla, Hesap kapsamındaki zorunlu sigortaların denetimi ve takibinden kaynaklanan giderler ile diğer harcamalara ilişkin esasları düzenlemektir.

Dayanak

MADDE 2

(1) Bu Yönetmelik, 5684 sayılı Sigortacılık Kanununun 14 üncü maddesine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 3

(1) Bu Yönetmelikte geçen;

- a) (Değişik: RG-05.03.2013-28578) Bilgi Merkezi: 5684 sayılı Sigortacılık Kanununun 31/B maddesi uyarınca Birlik nezdinde kurulan Sigorta Bilgi ve Gözetim Merkezini,
- b) (Değişik: RG-05.03.2013-28578) Birlik: Türkiye Sigorta, Reasürans ve Emeklilik Şirketleri Birliğini,
- c) Büro: Türkiye Motorlu Taşıt Bürosunu,
- ç) Hak Sahibi: Zorunlu sigortalar ve Yeşil Kart Sigortası kapsamına giren rizikoların gerçekleşmesi sonucunda maddi veya bedensel zarara uğrayan kişileri,
- d) Hesap: Güvence Hesabını,
- e) Kanun: 5684 sayılı Sigortacılık Kanununu,
- f) Komisyon: Sigorta Tahkim Komisyonunu,
- g) Müsteşarlık: Hazine Müsteşarlığını,
- ğ) Sorumlu: Zorunlu sigortalar ve Yeşil Kart Sigortaları kapsamına giren rizikoların gerçekleşmesinde sorumluluğu tespit edilen kişiler veya anılan rizikolardan sorumlu tutulan kişileri,
- h) Tazminat: Zorunlu sigortalar ve Yeşil Kart Sigortası kapsamında verilen teminatların karşılanması için yapılan parasal ödemeyi,
- ı) Yeşil Kart Sigortası: Motorlu araçların Zorunlu Mali Sorumluluk Sigortasına dair Avrupa Sözleşmesi uyarınca düzenlenen sigortayı,
- i) Yönetim Komitesi: Hesabı yöneten komiteyi,
- j) (Değişik: RG-19.06.2009-27263) Yükümlü Sigorta Şirketi: Hesap kapsamında teminat sağlanan zarar veya talepler için zorunlu veya isteğe bağlı olarak sigorta teminatı sağlayan sigorta şirketini,
- k) Zorunlu Sigortalar: Kanunun 14 üncü maddesinde kapsanan sigortaları ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Hesap Yönetimi ve Denetimi

Hesap yönetim komitesi

MADDE 4

(1) Bu Yönetmelikte belirtilen görevleri yerine getirmek üzere Birlik bünyesinde tüzel kişiliği haiz Hesap kurulmuştur.

(2) Hesap, Yönetim Komitesi tarafından yönetilir ve Yönetim Komitesi Hesapla ilgili iş ve işlemlerden sorumludur.

(3) (Değişik: RG-05.03.2013-28578) Yönetim Komitesi aşağıdaki şekilde belirlenen beş üyeden oluşur.

- a) Hayat dışı sigorta gruplarında faaliyet gösteren şirketlerin genel müdür niteliğini haiz personeli arasından Birlik Hayat Dışı Yönetim Komitesince seçilecek iki üye,
- b) Birlik Yönetim Kurulunca seçilecek genel müdür niteliğini haiz bir üye,
- c) Zorunlu sigortalarda faaliyet ruhsatı bulunan Birlik Yönetim Kurulu ve Hayat Dışı Yönetim Komitesi üyesi olmayan hayat dışı sigorta gruplarında faaliyet gösteren şirketlerce bildirilecek genel müdür niteliğini haiz adaylar arasından Müsteşarlıkça belirlenecek bir üye,
- ç) Müsteşarlık temsilcisi.

(4) (Değişik: RG-05.03.2013-28578) Birlik temsilcilerinden biri Komite tarafından Komite Başkanı seçilir.

(5) (Değişik: RG-05.03.2013-28578) Yönetim Komitesi üyelerinin görevlerinden ayrılmaları halinde, Yönetim Komitesi üyelikleri, ayrılış tarihi itibarıyla sona erer.

(6) Yönetim Komitesi üyelerine, bu görevlerinden dolayı herhangi bir ödemedede bulunulmaz.

(7) (Değişik: RG-05.03.2013-28578) Yönetim Komitesi, Hesap Merkezinde, yılda dört defadan az olmamak üzere gerekli görülen hallerde, üye tam sayısının yarısından bir fazlasıyla toplanır ve karar alır.

Hesap yönetim komitesinin görevleri

MADDE 5

(1) Hesabın işleyişi ile ilgili olarak Yönetim Komitesi aşağıda belirtilen görevleri yerine getirir:

- a) Bilgi ve belgeleri, ilgili mevzuat ve sigortacılık teamüllerine uygun olarak inceleyerek, Hesaba yapılan başvuruları en kısa sürede ve kaynaklar çerçevesinde değerlendirip sonuçlandırılmasını sağlamak,
- b) Hesabın gelir ve giderleriyle ilgili belgelerin usulüne göre düzenlenmesini ve muhafaza edilmesini sağlamak,
- c) Ödenen tazminat ve diğer giderleri sorumlulardan tahsil etmek veya bu amaçla bu kişiler aleyhine rücu davaları açmak,
- ç) Hesabın amacına yönelik anlaşma, iş ve işlemleri yapmak,
- d) Katılım paylarını süresi içinde ödemeyen sigorta şirketleri hakkında yasal işlemler yürütmek,
- e) Hesabın mevcutları ve gelirlerinin nemalandırılmasını sağlamak,
- f) Hesap personelinin atamalarını yapmak, özlük hakları ve ücretlerini belirlemek,
- g) Sigorta şirketlerinin iflasları veya tasfiyeleri halinde, iflas ve tasfiye idare, kurul veya masaları ile ilişkileri yürütmek,
- ğ) Faaliyetini gerçekleştirmek amacıyla taşınır, taşınmaz mallar kiralamak, satın almak,
- h) Zorunlu sigorta kapsamında bulunan ancak, geçerli sigorta poliçesi olmayan kişiler hakkında gerekli işlemlerin yapılması için ilgili kamu kuruluşları nezdinde girişimde bulunmak,
- ı) Hesabın işleyişi ile ilgili mevcut ve ileride doğabilecek sorunlarda tüm gerekli tedbir ve kararları almak,
- i) Hesabın alacakları konusunda dava veya takip aşaması da dahil olmak üzere her türlü sulh, feragat ve ibra işlemlerinde bulunmak.
- j) Büro, Bilgi Merkezi ve Komisyon ile ilgili iş ve işlemleri yürütmek,
- k) Kanununun 14 üncü maddesine göre Hesap kapsamındaki her bir zorunlu sigorta ve Yeşil Kart Sigortası için ayrı hesap açmak, gelir ve giderlerini izlemek,
- l) Gerekli durumlarda ve Müsteşarlıkça uygun görülmesi halinde (k) bendinde belirtilen hesaplar arasında aktarma yapmak,
- m) Hesaba ilgili mevzuat uyarınca verilen görevlerin yerine getirilmesi için gerekli kararları almak,
- n) Hesap adına kullanılacak yetkilerin, kimler tarafından ve nasıl kullanılacağını belirlemek.

Hesap müdürü ve diğer personel

MADDE 6

(1) (*Değişik: RG-05.03.2013-28578*) Hesap müdürü, Müsteşarlığın uygun görüşü üzerine Yönetim Komitesince atanır. Hesap müdürü üç sene süreyle görev yapar.

(2) Hesap müdürünün, Kanununun 4 üncü maddesinin üçüncü fıkrasında sigorta ve reasürans şirketlerinin sigortacılık veya sigortacılık tekniği ile ilgili konulardan sorumlu genel müdür yardımcılıklarına atanacaklar için aranılan şartları haiz olması zorunludur.

(3) Hesap müdürü kayıtların düzenli olarak tutulmasından, Hesap işlerinin ilgili mevzuata ve Yönetim Komitesi kararlarına uygun şekilde yürütülmesinden Yönetim Komitesine karşı sorumludur.

(4) Hesabın amaç ve görevlerinin yerine getirilmesini teminen Yönetim Komitesi kararıyla yeterli sayıda personel istihdam edilir.

Hesabın denetimi

MADDE 7

(1) Hesabın gelir ve giderleri ile diğer işlemleri her yıl Müsteşarlık tarafından denetlenir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Mali Hükümler

Hesabın gelirleri

MADDE 8

(1) Hesabın gelirleri şunlardır:

- a) Her yıl sigorta şirketlerinin zorunlu sigortalar için tahsil ettikleri toplam safi primlerin yüzde biri oranındaki katılma payları,
- b) (*Mülga: RG-05.03.2013-28578*)
- c) Zorunlu sigorta yaptıranların safi primlerinin yüzde ikisi oranında sigorta şirketine ayrıca ödeyecekleri katılma payları,
- ç) (*Mülga: RG-05.03.2013-28578*)
- d) Rücu yoluyla sağlanan kaynaklar,
- e) Yatırım gelirleri,
- f) Diğer gelirler.

(2) (*Ek: RG-05.03.2013-28578*) Ancak, katılma payı Müsteşarlık tarafından her yıl için ilgili sigorta branşları ve sigorta konusu rizikolar temelinde tespit edilecek maktu tutardan az olamaz.

Hesaba başvurulabilecek haller

MADDE 9

(1) (*Değişik: RG-19.06.2009-27263*) Hesaba zorunlu sigortalara ilişkin olarak;

- a) Sigortalının veya sigortayı yaptırmakla sorumlu olanın tespit edilememesi durumunda kişiye gelen bedensel

zararlar için,

b) Rizikonun meydana geldiği tarihte geçerli olan teminat tutarları dâhilinde sigortasını yaptırmamış olanların neden olduğu bedensel zararlar için,

c) Zorunlu sigorta teminat limitleri ile sigorta poliçesinde belirtilen teminat arasındaki fark kadar ödenecek bedensel tazminat tutarları için,

ç) Sigorta şirketinin malî bünye zaafiyeti nedeniyle sürekli olarak bütün branşlarda ruhsatlarının iptal edilmesi ya da iflası halinde ödemekle yükümlü olduğu maddi ve bedensel zararlar için,

d) Çalınmış veya gasp edilmiş bir aracın karıştığı kazada, 13/10/1983 tarihli ve 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu uyarınca işletenin sorumlu tutulmadığı hallerde, kişiye gelen bedensel zararlar için başvurulabilir.

(2) Ayrıca Hesaba, Yeşil Kart Sigortası kapsamında Türkiye sınırları içinde meydana gelen zararlardan dolayı Büro tekmül ettirilen hasar dosyalarının tazminat ödemesi için Büro tarafından da başvurulabilir.

(3) Hesap, sigorta şirketlerinin birinci fıkranın (ç) bendine istinaden rücu talepleri ile ilgili olarak topluca değerlendirme yapmak suretiyle bu şirketlerle hesap kapatmaya ve hesabın kapatılmasına yönelik anlaşmalar yapmaya yetkilidir. Bu takdirde, hangi sigortalılar için ödeme yapıldığı, sigortalı adı ve soyadı, poliçe numarası, hasar tutarı, hangi şirketten rücu edildiği bir liste halinde tutulur. Bu durumda, rücu eden şirketçe, listede yer alan sigortalılara rücu çerçevesinde yapılmış olan icrai ve yasal takipler derhal kaldırılır.

Hesabın giderleri

MADDE 10

(1) Hesabın giderleri şunlardır:

a) Tazminat ödemeleri ve tazminat ödemelerine ilişkin giderler,

b) *(Değişik: RG-05.03.2013-28578) Müsteşarlığın gerekli görmesi halinde, bir önceki yıl sonu itibarıyla biriken fon tutarının toplam yüzde birini aşmamak kaydıyla Müsteşarlığın belirleyeceği oranda Bilgi Merkezi, Sigortacılık Eğitim Merkezi ve Komisyona yapılacak katkı,*

c) Hesaba karşı açılan veya Hesabın açtığı davalara ilişkin giderler,

ç) Hesapla ilgili olarak çalışan personele ilişkin giderler ile Hesabın işlemlerinin yürütülebilmesini sağlayacak diğer giderler.

d) *(Ek: RG-05.03.2013-28578) Zorunlu sigortaların denetiminden kaynaklanan giderler.*

Yeşil kart sigortası

MADDE 11

(1) Yeşil Kart Sigortası kapsamında Türkiye sınırları içinde zarara uğrayan kişiler için Büro tarafından tekmül ettirilen hasar dosyaları çerçevesinde intikal ettirilen tazminat tutarları Hesap tarafından ödenir.

(2) Bu madde kapsamında Hesaptan ödenen tazminatlara ilişkin olarak Büro tarafından ilgili mevzuat uyarınca yapılan tahsilatlar, en geç üç iş günü içinde Hesaba aktarılır.

Katılma paylarının ödenmesi ve gecikme faizi

MADDE 12

(1) Sigorta şirketleri kendileri tarafından ödenmesi gereken bir takvim yılına ilişkin katılma paylarını takip eden yılın Şubat ayı sonuna kadar, sigorta ettirenlerden tahsil edilen katılma paylarını ise, tahsil edildikleri ayı takip eden ayın sonuna kadar 13 üncü maddede belirlenen bankalara yatırmak ve katılım paylarını bir liste halinde Hesaba bildirmek zorundadır.

(2) Katılma paylarını zamanında ve tam olarak Hesaba yatırmayan sigorta şirketleri yatırmadıkları tutar üzerinden ticari işler için öngörülen gecikme faizi öder.

(3) *(Değişik: RG-19.06.2009-27263) Bu Yönetmelik kapsamında Hesaba yapılması gereken ödemeleri zamanında ve tam olarak yapmayanlar hakkında da ilgili mevzuat çerçevesinde faiz yürütülerek tahsilat yapılır.*

Hesap mevcutlarının yönetilmesi

MADDE 13

(1) Hesabın mevcutları 6/10/2004 tarihli ve 25605 sayılı Kamu Haznedarlığı Genel Tebliğinde yer alan ve Yönetim Komitesi tarafından belirlenecek bankalarda; Türk Lirası cinsinden hesaplara veya Devlet İç Borçlanma Senetlerine yatırılır.

Ödemelerin yapılması

MADDE 14

(1) Hesap tarafından gerekli inceleme yapıldıktan sonra, tazminat miktarında ve hak sahiplerinde tereddüt bulunmadığı takdirde belirlenen miktar, hak sahiplerine ödenir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

Başvuru sırasında istenecek belgelerin tespiti

MADDE 15

(1) Yönetim Komitesi Müsteşarlığın uygun görüşünü alarak başvurularda aranacak belgeleri belirlemeye yetkilidir. İstenilecek belgeler, Hesabın internet sitesi kanalı ile kamuoyuna duyurulur.

(2) Hesap tarafından yapılan inceleme ve değerlendirme sonucunda tamamen veya kısmen reddedilen başvurular, ilgililere yazı ile bildirilir.

Rücû hakkının kullanılması

MADDE 16 (Değişik: RG-19.06.2009-27263)

(1) Hesaptan yapılan ödemeler nedeniyle;

- Zorunlu sigorta yaptırmayan veya geçerli teminat tutarları üzerinden zorunlu sigortaları yaptırmayan kişilere,
 - Sorumlunun sonradan belli olması halinde bu kişilere veya yükümlü sigorta şirketine,
 - Zarardan sorumlu kişilere veya yükümlü sigorta şirketine,
 - 9 uncu maddenin birinci fıkrasının (ç) bendine göre yapılan ödemeler çerçevesinde yükümlü sigorta şirketine,
 - 9 uncu maddenin ikinci fıkrasına göre yapılan ödemeler nedeniyle Büroya,
- ilgili mevzuat hükümleri çerçevesinde rücû edilir.

Yükümlülükten kurtulma ve halefiyet

MADDE 17

- Hesap, zorunlu sigorta teminatı sınırları içinde yaptığı ödemeler ile borçtan kurtulur. Zorunlu sigorta teminat tutarlarını aşan zararlar, zarara sebebiyet veren veya hukuken sorumlu olanlarca karşılanır.
- Hesap, ödediği tazminat miktarınca hukuken zarar gören kişi yerine geçer.

Zarar görenlerin çokluğu

MADDE 18

- Aynı olayda zarar görenlerin tazminat giderleri, yürürlükteki zorunlu sigorta teminat tutarlarından fazla ise, zarar görenlerden her birinin Hesaba karşı yöneltebileceği talepler, teminat tutarının tazminat alacakları toplamına olan oranına göre indirim tabi tutulur.
- Başka tazminat taleplerinin bulunduğunu bilmeksizin zarar görenlerden birine veya birkaçına kendilerine düşecek olandan daha fazla ödemede bulunan Hesap, yaptığı ödeme çerçevesinde diğer zarar görenlere karşı da borcundan kurtulmuş sayılır.

Hak sahiplerinin, zarar sorumlusuna karşı dava açmaları halinde yapılacak işlemler

MADDE 19

- Hesaptan talepte bulunan hak sahipleri, zarar sorumlusuna karşı açtıkları davaları Hesaba bildirmek zorundadırlar. Hesap açılan davaların mahiyetine göre, yapacağı ödemeleri durdurabilir veya açılan davalara müdahil olarak katılabilir.

Ödemelerin iadesi

MADDE 20

- Hak sahipleri, sorumlulardan uğradıkları zararların tamamen veya kısmen tazmin etmeleri halinde, Hesaptan yapılan ödemeler nedeniyle sebepsiz zenginleşmeye yol açan tutarı beş iş günü içinde Hesaba iade etmekle yükümlüdür. Aksi takdirde, bu durumu öğrenen Hesap haksız kazançta yol açan ödemelerin gecikme faizi ile birlikte geri alınması için gereken yasal işlemleri başlatır.
- (Değişik: RG-19.06.2009-27263) Hesaptan bu Yönetmelik uyarınca tahsilat yapan sigorta şirketleri riziko tarihi itibarıyla geçerli sigorta teminat limitleri dahilinde sorumlulardan mükerrer tahsilat yapamazlar.
- Bu madde hükmüne aykırı işlem yapan sigorta şirketlerinin, ilgili mevzuatta öngörülen adli veya idari yaptırımlar saklı kalmak kaydıyla, Hesaptan tahsil ettikleri tutarı tahsil tarihinden itibaren 12 nci maddenin ikinci fıkrasına göre Hesaba iade etmeleri zorunludur.

Atıflar

MADDE 21

- Diğer mevzuatta, Karayolu Trafik Garanti Sigortası Yönetmeliğine yapılan atıflar bu Yönetmeliğe ; anılan Yönetmelik ile kurulan Karayolu Trafik Garanti Sigortası Hesabına yapılan atıflar, bu Yönetmelikle oluşturulan Hesaba yapılmış sayılır.

Yürürlükten kaldırılan yönetmelik

MADDE 22

- 3/7/2002 tarihli ve 24804 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Karayolu Trafik Garanti Sigortası Hesabı Yönetmeliği yürürlükten kaldırılmıştır.

Devir

GEÇİCİ MADDE 1

- Karayolu Trafik Garanti Sigortası Hesabının sorumlulukları ile varlıklarının, alacaklarının ve yükümlülüklerinin tamamı bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren bir ay içinde Hesaba devrolunur. Karayolu Trafik Garanti Sigortası Hesabıyla ilişkili olarak açılan davalar ve yapılan takipler Hesapla ilişkili olarak devam eder. Mevcut yönetim komitesi ve hesap müdürü

GEÇİCİ MADDE 2

- Mevcut Karayolu Trafik Garanti Sigortası Hesabı Yönetim Komitesi üyeleri ve müdürü bu Yönetmelik uyarınca atanmış sayılır.

Yürürlük

MADDE 23

(1) Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yönetim Komitesinin teşkili

GEÇİCİ MADDE 3

(1) *(Ek Geçici Madde: R.G. 05.03.2013-28578)*Yönetim Komitesi üyelerinden bu Yönetmelik ile getirilen şartlara sahip olanların üyelikleri devam eder, söz konusu şartlara sahip olmayan üyelerin yerine bu maddenin yayımından itibaren bir ay içerisinde görevlendirme yapılır. Görevlendirme yapılana kadar mevcut üyeler görevlerine devam eder.

Yürütme

MADDE 24

(1) Bu Yönetmelik hükümlerini Hazine Müsteşarlığının bağlı olduğu Bakan yürütür.

Portföy idaresi *(Ek Madde: R.G. 05.03.2013-28578)*

EK MADDE 1 *(Ek Madde: R.G. 05.03.2013-28578)*

(1) Kanununun 20 nci maddesinin ikinci fıkrasının (a) bendi hükmü çerçevesinde idaresi Hesaba bırakılan sigorta şirketlerine ait sigorta portföyü Hesap tarafından yönetilir.

Tahkim *(Ek Madde: R.G. 05.03.2013-28578)*

EK MADDE 2 *(Ek Madde: R.G. 05.03.2013-28578)*

(1) Hesaptan faydalanacak kişiler ile Hesap arasında meydana gelecek sigorta hukukundan kaynaklanan uyuşmazlıklar için Sigorta Tahkim Komisyonuna başvurulabilir.

Yayımlandığı Resmi Gazete: 26.07.2007 – 26594

Yayımlayan Kurum: Başbakanlık (Hazine Müsteşarlığı)